REZOLUCIJA (EU) 2022/1801 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 4. svibnja 2022.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) za financijsku godinu 2020.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) za financijsku godinu 2020.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0090/2022),

A. budući da je, prema njezinu izvještaju o prihodima i rashodima ([1]), konačni proračun Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) (dalje u tekstu „Agencija") za financijsku godinu 2020. iznosio 158 619 073 EUR, što predstavlja povećanje od 12,00 % u odnosu na 2019.; budući da se proračun Agencije uglavnom financira iz proračuna Unije;

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2020. („izvješće Revizorskog suda") izrazio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. sa zadovoljstvom prima na znanje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2020. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 99,44 %, što je povećanje od 0,02 % u odnosu na 2019.; primjećuje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 85,09 %, što je smanjenje od 1,52 % u odnosu na 2019.;

2. sa zabrinutošću napominje da je Agencija kasnila s 33 % svojih plaćanja i da je zbog toga platila kamate u iznosu od 12 000 EUR; konstatira da je Revizorski sud slične stope kašnjenja primijetio 2019., 2018. i 2017., zbog čega je Agencija izložena financijskim rizicima i rizicima za ugled; podsjeća da se u Financijskoj uredbi navodi da tijela, uredi i agencije Unije moraju izvršiti plaćanja u propisanim rokovima te da Revizorski sud napominje da Agencija to nije učinila; napominje da je Agencija u svojem odgovoru na opažanje Revizorskog suda spomenula probleme povezane s osobljem, pandemiju bolesti COVID-19 i zaostatak u pogledu plaćanja računa za usluge putovanja; primjećuje da se u odgovoru Agencije ne spominje strukturni karakter zakašnjelih plaćanja i poziva Agenciju da preispita svoj postupak plaćanja kako bi se utvrdio uzrok tih kašnjenja te da uloži veće napore u izvršenje plaćanja u skladu s propisanim uvjetima kako bi se ti nedostaci uklonili;

Uspješnost

3. ističe važnu ulogu Agencije u podupiranju kaznenih istraga država članica, kao i u sprečavanju i suzbijanju terorizma, kiberkriminaliteta, kaznenih djela protiv financijskih interesa Unije i drugih teških i organiziranih oblika kriminala diljem Unije te odgovaranju na njih;

4. ističe da se broj operacija povećao s 1 921 u 2019. na 2 315 u 2020. (povećanje od 24 %) i da se broj operativnih sastanaka koje financira Agencija smanjio s više od 500 u 2019. na 280 u 2020. (smanjenje od 44 %), što upućuje na utjecaj bolesti COVID-19 na rad Agencije;

5. pozdravlja osnivanje Europskog centra za financijski i gospodarski kriminal, čija je zadaća podupirati aktivnosti nacionalnih tijela pružanjem operativne i strateške pomoći, kao i osnivanje Europolova laboratorija za inovacije;

([1]) SL C 114, 31.3.2021., str. 158.

6. sa zadovoljstvom primjećuje da Agencija primjenjuje određene mjere kao ključne pokazatelje uspješnosti kako bi procijenila dodane vrijednosti svojih aktivnosti i druge mjere za poboljšanje upravljanja proračunom; napominje da je Agencija 2020. pojednostavnila pokazatelje u svojem programu rada i pratila ukupno 43 pokazatelja korporativne uspješnosti, pri čemu su za svaki od njih utvrđeni pojedinačni ciljevi, kao što su provedba prenesenih obveza, stopa plaćanja i odobrenih sredstava za preuzimanje obveza;

7. prima na znanje da Agencija nastoji blisko surađivati s drugim tijelima Unije, uredima i agencijama te međunarodnim organizacijama kako bi zajamčila sigurnosne interese svih građana Unije; napominje da je Agencija tijekom 2020. surađivala s Agencijom Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust) u kontekstu projekta SIRIUS; napominje da su stručnjaci Agencije za kemijska, biološka, radiološka i nuklearna pitanja te njezini stručnjaci za eksplozive aktivno i na razne načine pružali potporu Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju i Agenciji Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL), primjerice u okviru konferencija, seminara, internetskih seminara i drugih aktivnosti; nadalje napominje da je Agencija 8. listopada 2020. potpisala radni dogovor s Europskim uredom za borbu protiv prijevara (OLAF);

8. napominje da je 30. travnja 2019. Europski nadzornik za zaštitu podataka odlučio pokrenuti istragu na vlastitu inicijativu nakon što je Agencija proaktivno zatražila smjernice o tome kako upotrebljava analitiku velikih podataka („kategorizacija ispitanika”) u svrhu strateške i operativne analize (slučaj Europskog nadzornika za zaštitu podataka 2019-0370); nadalje napominje da je u skladu s Uredbom (EU) 2016/794 ([2]) zadaća Europskog nadzornika za zaštitu podataka nadzirati zakonitost obrade osobnih podataka koju provodi Agencija od 1. svibnja 2017.; napominje da je u kontekstu svoje istrage Europski nadzornik za zaštitu podataka u rujnu 2020. opomenuo Agenciju s obzirom na rizike za ispitanike zbog nepostojanja posebnih zaštitnih mjera za smanjenje količine podataka prilikom analize velikih skupova podataka; napominje da kontinuirana pohrana velikih količina podataka bez kategorizacije ispitanika, ako se moguća veza s kriminalnim aktivnostima može utvrditi tek nakon što se analiza započne, može predstavljati rizik za prava pojedinaca na zaštitu podataka; napominje da je Europski nadzornik za zaštitu podataka bio u dijalogu s Agencijom o tom pitanju te da je Agencija pripremila poseban akcijski plan; napominje da se akcijskim planom nastoje pronaći rješenja za pitanja koja je istaknuo Europski nadzornik za zaštitu podataka u pogledu potrebnog pregleda podataka za pohranu velikih količina podataka pojedinaca za koje nije utvrđena povezanost s kriminalnim aktivnostima, ali ističe zabrinutost Europskog nadzornika za zaštitu podataka da trenutačni pravni okvir ne propisuje maksimalno razdoblje u kojem Agencija može obrađivati takve podatke; ističe da to znači da je Agencija pohranila velike količine podataka o pojedincima koji nisu povezani s kriminalnim aktivnostima i da je Agencija čuvala te podatke dulje nego što je bilo potrebno, što je u suprotnosti s načelima smanjenja količine podataka i ograničenja pohrane utvrđenima u Uredbi (EU) 2016/794; prima na znanje odluku Europskog nadzornika za zaštitu podataka od 3. siječnja 2022., u kojoj je Agencija dobila 12 mjeseci da izbriše skupove podataka bez kategorizacije ispitanika koje posjeduje na dan te odluke i šest mjeseci da izbriše nove takve skupove podataka od datuma primitka; prima na znanje učinak koji će odluka Europskog nadzornika za zaštitu podataka imati na sposobnost Agencije da analizira složene i velike skupove podataka za potporu tekućim kaznenim istragama kaznenih djela obuhvaćenih mandatom Agencije jer potpora Agencije često podrazumijeva razdoblje dulje od šest mjeseci te bi Agencija u svakom trenutku trebala poštovati relevantno pravo Unije;

9. napominje da se političkim dogovorom o pojačanom mandatu Agencije koji su suzakonodavci postigli u veljači 2022. rješavaju pitanja Europskog nadzornika za zaštitu podataka utvrđivanjem uvjeta za obradu i razdoblja pohrane za velike i složene skupove podataka; prima na znanje napomene Europskog nadzornika za zaštitu podataka da se Agenciji omogućuje obrada podataka za koje nije utvrđena poveznica s kriminalnim aktivnostima novim zakonodavstvom kojim će se regulirati Agencija; smatra da su, s obzirom na složenu prirodu prekogranične suradnje u izvršavanju zakonodavstva u borbi protiv teških kaznenih djela i terorizma, propisno razmotrene iznimke opravdane; naglašava da je potrebno uspostaviti ravnotežu između učinkovitih operacija policijskog nadzora i zaštite prava građana na privatnost te da je nalog Europskog nadzornika za zaštitu podataka izazvao veliku zabrinutost u pogledu toga postiže li Agencija tu ravnotežu na pravi način; poziva Agenciju da vodi računa o pitanjima koja je istaknuo Europski nadzornik za zaštitu podataka tako što će brzo napredovati s kategorizacijom ispitanika i poštovati zakonski utvrđena ograničenja pohrane, poštujući pritom načela smanjenja količine podataka i ograničenja pohrane te istodobno osiguravajući i čuvajući operativni kapacitet Agencije; očekuje od Agencije da poštuje svoju pravnu obvezu dostavljanja informacija Parlamentu na godišnjoj razini o broju slučajeva u kojima je iskoristila pravne mogućnosti obrade podataka pojedinaca za koje nije utvrđena poveznica s kriminalnim aktivnostima, uz informacije o trajanju i ishodu te obrade;

([2]) Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24.5.2016., str. 53.).

Kadrovska politika

10. prima na znanje da je 31. prosinca 2020. bilo izvršeno 93,50 % plana radnih mjesta Agencije, odnosno bilo je zaposleno 575 privremenih djelatnika od 615 privremenih radnih mjesta odobrenih u okviru plana radnih mjesta, u usporedbi sa 591 odobrenim radnim mjestom 2019.; također konstatira da su 2020. za Agenciju radila 203 ugovorna djelatnika i 53 upućena nacionalna stručnjaka, a u okviru plana radnih mjesta bilo je odobreno 235 ugovornih djelatnika i 71 upućeni nacionalni stručnjak; napominje da Agencija razlikuje četiri kategorije upućenih nacionalnih stručnjaka, pri čemu tri kategorije stvaraju samo ograničene troškove za proračun Agencije ili ih uopće ne stvaraju te obuhvaćaju još 53 osobe, što znači da ukupan broj upućenih nacionalnih stručnjaka iznosi 106;

11. naglašava da se stalno povećanje radnog opterećenja i potražnje nadležnih tijela država članica mora popratiti odgovarajućim brojem osoblja; napominje da je plan radnih mjesta Agencije povećan za dodatnih 14 radnih mjesta za privremene djelatnike; poziva Komisiju da se uključi u aktivni dijalog s Agencijom kako bi se razumjele i zadovoljile dugoročne potrebe Agencije u pogledu ljudskih resursa;

12. napominje da je, kao rezultat akcijskog plana na razini cijele organizacije, Agencija završila 2020. sa stopom slobodnih radnih mjesta od 1,00 %, pri čemu je godišnji cilj u pogledu najviše stope slobodnih radnih mjesta iznosio 2,00 %; primjećuje da je Agencija također postigla cilj u pogledu maksimalne stope fluktuacije (12 %) s obzirom na to da je fluktuacija osoblja krajem 2020. iznosila 10,9 %; nadalje primjećuje da Agencija redovito prati te pokazatelje u odnosu na godišnje ciljeve;

13. sa zabrinutošću napominje da je 2020. zabilježena rodna raspodjela prema kojoj su muškarci činili 82,8 % višeg i srednjeg rukovodstva (149 muškaraca i 31 žena), 79,2 % upravnog odbora (42 muškarca i 11 žena) te 71,8 % ukupnog osoblja (413 muškaraca i 162 žene); napominje da članove upravnog odbora imenuju tijela država članica; potvrđuje raznolikost kao jedan od strateških stupova Agencije; pozdravlja predanost Agencije poboljšanju rodne raspodjele među osobljem, posebno na rukovodećim položajima; prima na znanje povećanje broja žena zaposlenih u 2020. na razini načelnikâ odjela i istovjetnih ili viših pozicija; potiče Agenciju da nastavi s tim pozitivnim trendom i traži od Agencije da u budućnosti osigura ravnopravniju rodnu raspodjelu na razini rukovodećih položaja i osoblja; poziva Komisiju i države članice da više vode računa o važnosti osiguravanja rodne ravnoteže pri imenovanju članova u upravni odbor Agencije; podsjeća Agenciju da su pri odabiru kandidata važni kompetencija, znanje i iskustvo, kao i geografska i rodna ravnoteža među članovima osoblja;

14. napominje da je Agencija 2020. prijavila jedan slučaj konfliktnog odnosa na radnome mjestu za koji je utvrđeno da se radi o psihičkom uznemiravanju u skladu s člankom 12.a Pravilnika o osoblju; napominje da je član osoblja koji je počinio psihičko uznemiravanje u prosincu 2020. sankcioniran u skladu s člankom 9. stavkom 1. točkom (b) i člankom 11. Priloga IX. Pravilniku o osoblju; napominje da je u tom trenutku dotični član osoblja već bio napustio Agenciju; nadalje napominje da 2020. pred sudom nije pokrenut nijedan slučaj uznemiravanja koji bi se odnosio na osoblje Agencije;

15. primjećuje da se ukupni broj operacija koje Agencija podupire u 2020. povećao za 24 %; napominje da je ukupno povećanje operativnih aktivnosti Agencije u skladu s pojačanim nadzorom Europskog nadzornika za zaštitu podataka, što se odražava u broju preporuka koje je Europski nadzornik za zaštitu podataka dao u različitim poslovnim područjima na temelju istraga, postupaka prethodnog savjetovanja u skladu s člankom 39. Uredbe (EU) 2016/794 i daljnjih aktivnosti povezanih s inspekcijama;

Javna nabava

16. primjećuje da je Agencija potpisivanjem izmjene jednog okvirnog ugovora za pružanje usluga organizacije službenih putovanja produljila trajanje tog ugovora nakon njegova isteka 2018.; sa zabrinutošću konstatira da je Revizorski sud utvrdio da je ta praksa nepravilna; napominje da je Agencija 29. ožujka 2019. potpisala dodatnu izmjenu tog istog ugovora, iz čega je vidljivo da postoje nedostaci u upravljanju ugovorima i *ex ante* kontrolama; prima na znanje odgovor Agencije da je odluka o produljenju tog ugovora u 2019. rezultat temeljite procjene s ciljem očuvanja kontinuiteta poslovanja i da nije predstavljala nedostatak u okviru *ex ante* kontrola; pozdravlja činjenicu da je Agencija u četvrtom kvartalu 2020. započela unutarnju reviziju kako bi se dobila dodatna jamstva o pristupu Agencije upravljanju ugovorima; nadalje napominje da je povezani ugovor o uslugama putovanja istekao u ožujku 2020.;

17. prima na znanje da, prema izvješću Revizorskog suda, uvjeti Agencije u dokumentima za poziv na podnošenje ponuda za nabavu namještaja, pribora i povezanih usluga nisu bili dovoljno precizni, čime je ugrožena konkurentnost postupka javne nabave; nadalje napominje da, prije nego što je izvođaču dostavila narudžbenicu, Agencija nije u dovoljnoj mjeri provjerila točnost osnovnih cijena i izračuna popusta koji se primjenjuju na nestandardne stavke; poziva Agenciju da zajamči potpuno poštovanje načela prava tržišnog natjecanja u svim natječajnim postupcima; na temelju odgovora Agencije, prima na znanje da je natječajna dokumentacija uključivala predmet javne nabave i primjenjive kriterije za isključenje, odabir i dodjelu, čime je omogućena konkurentnost, a u pogledu popusta koji je ponudio izvođač, prima na znanje da je izvođač ponudio veći popust od standardne stope u ugovoru te da je Agencija stoga djelovala u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja i postupila u skladu s odredbama ugovora;

18. pozdravlja činjenicu da je Agencija ispravno provela preporuke Revizorskog suda u pogledu minimalnog praga za tehnički kriterij dodjele koji je najrelevantniji za kvalitetu te u pogledu provjere točnosti osnovnih cijena i izračuna popusta koji se primjenjuju na nestandardne stavke;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

19. prima na znanje postojeće mjere Agencije i njezine stalne napore u cilju osiguravanja transparentnosti, sprečavanja sukoba interesa i postupanja u slučaju sukoba interesa te zaštite zviždača i borbe protiv uznemiravanja; napominje da 2020. nije prijavljen nijedan slučaj sukoba interesa koji bi doveo do istraga službe za unutarnje istrage u Agenciji;

20. pozdravlja činjenicu da Agencija objavljuje životopise i izjave o financijskim interesima članova svojeg upravnog odbora, izvršnog direktora i zamjenikâ izvršnog direktora;

Unutarnja kontrola

21. napominje da je služba Komisije za unutarnju reviziju dovršila svoju reviziju informatičke sigurnosti Agencije i provela preliminarne radnje u pogledu revizije upravljanja ugovorima 2020.; napominje da je Agencija provela 86 % ključnih ili vrlo važnih preporuka koje je planirala provesti tijekom 2020.;

22. podsjeća na opažanje Revizorskog suda o produljenju okvirnog ugovora za pružanje usluga poslovnih putovanja; primjećuje da taj nalaz predstavlja nedostatak u postupcima javne nabave Agencije koji potencijalno utječe na sustav unutarnje kontrole Agencije ili na njegove dijelove; poziva Agenciju da u godišnjoj procjeni okvira unutarnje kontrole u obzir uzme opažanja Revizorskog suda;

23. napominje da su komponente okvira unutarnje kontrole Agencije uvedene i da djeluju na integrirani način u cijeloj Agenciji te da je sustav unutarnje kontrole učinkovito i na prihvatljivu razinu smanjio rizik od nepostizanja godišnjih i višegodišnjih ciljeva Agencije koji se odnose na operacije, izvješćivanje i usklađenost; poziva Agenciju da u svojoj godišnjoj procjeni u obzir uzme opažanja Revizorskog suda, a posebno opažanja u vezi s upravljanjem ugovorima i zakašnjelim plaćanjima;

Odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 i kontinuitet poslovanja

24. napominje da je Agencija brzo reagirala na izbijanje bolesti COVID-19 i provela nekoliko novih mjera za upravljanje krizom kako bi se utjecaj na rad Agencije sveo na najmanju moguću mjeru, pri čemu su zdravlje i sigurnost uvijek bili na prvome mjestu; napominje, međutim, da je pandemija bolesti COVID-19 izravno utjecala na napore Agencije u provedbi niza mjera i postizanju ciljeva programa rada za 2020., a posebno onih povezanih s fizičkom prisutnošću u sjedištu Agencije, kao što su operativni i drugi sastanci istražitelja i analitičara, te s administrativnim postupcima koji se ne temelje na elektroničkom tijeku rada; poziva Agenciju da što je više moguće digitalizira administrativne postupke;

25. pozdravlja mjere koje je Agencija provela kako bi održala učinkovitost u upravljanju postupcima javne nabave i povezanim aktivnostima, uključujući hitne narudžbe za pokrivanje izvanrednih potreba nastalih zbog pandemije bolesti COVID-19 i izmjenu raznih ugovora kako bi se prilagodili rizici povezani s pandemijom;

26. prima na znanje da Agencija, na temelju iskustava stečenih tijekom pandemije bolesti COVID-19, razvija nekoliko mjera kako bi bila otporna na promjene u budućnosti, kao što su decentralizirane metode rada, uključujući mogućnost upotrebe sigurnih videopoziva i alata za suradnju, rad na daljinu (među ostalim i sigurnim prijenosnim računalima OpsNet zbog prirode operativnih informacijskih postupaka) i modernizirani elektronički tijek rada;

Druge primjedbe

27. pozdravlja napore koje je Agencija uložila u povećanje svoje kibersigurnosti; napominje da su se tri najvažnija poboljšanja Agencije u pogledu digitalne zaštite ostvarena 2020. odnosila na sposobnost daljinskog pristupa, razvoj u oblaku i prakse kodiranja softvera otvorenog koda i softvera trećih strana;

28. prima na znanje da je Agencija, u očekivanju povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije 31. prosinca 2020., intenzivno radila i pripremala se kako bi se osigurao neometan prijelaz, kojim bi se omogućio nastavak operativne suradnje s Ujedinjenom Kraljevinom, uključujući razmjenu osobnih podataka i prilagodbu različitih operativnih alata i sustava;

29. potiče Agenciju da nastavi promicati svoj rad, istraživanja i aktivnosti kako bi povećala svoju vidljivost u javnosti; prima na znanje da je 2020. rad Agencije u pogledu utjecaja bolesti COVID-19 na kriminal i kiberkriminal ostvario veliku vidljivost u javnosti zahvaljujući promicanju vlastitim kanalima Agencije i kanalima trećih strana;

30. pozdravlja napore koje je Agencija uložila u uspostavu sveobuhvatne strategije za održivost i smanjenje emisija CO_2, kao što su poboljšane prakse recikliranja i upotreba energije prihvatljive za okoliš; potiče Agenciju da podijeli svoje izazove i iskustva stečena u tom kontekstu za razrješnicu za sljedeću financijsku godinu i u okviru mreže agencija EU-a;

31. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 4. svibnja 2022. ([3]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([3]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0196.